

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **JUDr. K. T.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutím Finančního ředitelství v Brně ze dne 29. 6. 2012, č. j. 9832/12-1301-708772, č. j. 9833/12-1301-708772, č. j. 9835/12-1301-708772, č. j. 9836/12-1301-708772, č. j. 9837/12-1301-708772, a č. j. 9838/12-1301-708772, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 10. 2017, č. j. 29 Af 86/2012 – 233, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zamítá.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 17. 2. 2018 návrh žalobkyně (dále též „*stěžovatelka*“) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že návrh neobsahoval důvody, pro které se stěžovatelka domáhá přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, vyzval ji Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 26. 2. 2018, č. j. 3 Afs 368/2017 – 115 k doplnění tohoto návrhu.

[2] Stěžovatelka v doplnění ze dne 13. 3. 2018 uvedla, že Nejvyšší správní soud v předchozím usnesení ze dne 31. 1. 2018, č. j. 3 Afs 368/2017 – 75 zamítl návrh na přiznání odkladného účinku proto, že stěžovatelka přesvědčivě nevysvětlila, jak naložila s hmotným majetkem evidovaným v daňových přiznáních k dani z příjmu fyzických osob za období roku 2012 a že po vyškrtnutí ze seznamu advokátů vykonávala i jinou podnikatelskou činnost.

[3] Stěžovatelka tedy nově předložila protokol o vyřazení hmotného investičního majetku v hodnotě 112.250.000 Kč ke dni 31. 12. 2017. Z protokolu podle stěžovatelky vyplývá, že majetek pozbyla dílem ještě před vydáním napadených rozhodnutí a dílem jej vyřadila z důvodu naprostého opotřebování či naprosté nepoužitelnosti, která byla primárně zapříčiněna délkou soudních řízení, která vedla v souvislosti s ochranou práv

k tomuto majetku. Taktéž poukázala na to, že vykonatelnost daňových povinností byla minimálně do konce roku 2017 odložena řadou rozhodnutí správních soudů včetně soudu kasačního – jedná se o usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2012, č. j. 29 Af 86/2012 – 124, dokonce za nepříznivější majetkové situace rozhodl o odkladu vykonatelnosti Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 11. 12. 2012, č. j. 2 Afs 69/2012 – 114. Stěžovatelka v této souvislosti argumentuje nutností zachovat jednotu v rozhodování skutkově obdobných případů.

[4] Stěžovatelka Nejvyššímu správnímu soudu předložila daňová priznání za zdaňovací období 2012 – 2016. Připomněla, že její daňová povinnost v této věci činí 6.506.056 Kč. Za účetní období 2017 vykazuje ztrátu ve výši 25 319 Kč. K tomu stěžovatelka dokládá odpisy pohledávek za rok 2017 a seznam pohledávek k 31. 12. 2017 a k zániku právní osobnosti dlužníka G&C Pacific Niue Ltd. ke dni 24. 9. 2013 pak apostilovaný výpis z registru společností Anglie a Walesu opatřený úředním překladem a elektronickou konverzí. Dále doložila evidenci práv zapsaných k její osobě v katastru nemovitostí ze dne 8. 1. 2017, z nichž je zřejmé, že nevlastní žádné nemovitosti. Dále uvedla, že z listu vlastnictví č. X pro k. ú. X je zřejmé, že předmětné nemovitosti jsou doposud zapsány jako vlastnictví shora uvedeného neexistujícího subjektu, britské společnosti G&C Pacific Niue Ltd., pročež realizace zástavního práva nepřipadá v úvahu ani v teoretické rovině. Dále z centrální evidence cenných papírů ze dne 10. 1. 2018 doložila, že nevlastní žádné cenné papíry. Z jejího aktuálního daňového priznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2017 vyplývá, že se oproti již doloženým daňovým priznáním za předchozí zdaňovací období hodnota jejího majetku snížila na pouhých 50 000 Kč a výše jejích pohledávek na 2 999 934,90 Kč, přičemž všechny její evidované pohledávky jsou předmětem dosud neskončených soudních řízení, a nelze je proto zatím realizovat.

[5] Dále poukázala na to, že z centrální evidence exekucí vyplývá, že jsou proti stěžovatelce vedena tři exekuční řízení. Generální inhibitoria založená v těchto exekučních řízeních stěžovatelce pod hrozbou trestněprávní sankcí zapovídají dispozice i s tím skrovným majetkem, který vlastní. Z oznámení o výši vypláceného důchodu ze dne 19. 12. 2017 vyplývá, že z něj v důsledku shora uvedených exekucí pobírá toliko nezabavitelnou částku ve výši 8.588 Kč, což stěžovatelce jen stěží postačí k obživě. Její příjmy z advokacie jsou doposud mizivé, což jí podle jejího názoru rozhodně nelze klást za vinu. Stěžovatelka dále uvedla, že to byla veřejná moc, potažmo Česká advokátní komora, kdo jí dlouhodobým odpíráním zápisu do seznamu advokátů zamezil v advokátní činnosti.

[6] Stěžovatelka také poukázala na několik usnesení obecných soudů různých stupňů, které jí v soukromoprávních sporech přiznaly úplné osvobození od soudních poplatků. Nejnověji takto poukazuje na usnesení Okresního soudu Brno-venkov ze dne 18. 1. 2018, č. j. 32 C 112/2011-626, jímž jí bylo přiznáno úplné osvobození od soudního poplatku za dovolání. Domnívá se, že tímto usnesením byly autoritativně osvědčeny její majetkové poměry.

pokračování

[7] V dalším doplnění ze dne 15. 3. 2018 stěžovatelka Nejvyššímu správnímu soudu dokládala svoji aktuální finanční situaci, přičemž soudu předložila zejména daňová přiznání za zdaňovací období let 2012-2016, oznámení o výplatě důchodu manžela stěžovatelky Ing. J. T. ve výši 7.919 Kč, jakož i doklady o platbě inkasa, nájemní smlouvu na užívanou nemovitost v B., vyúčtování za telefon a faktury svědčící o dalších výdajích stěžovatelky. Stěžovatelka dále v tomto v doplnění podrobně okomentovala jednotlivé položky vyřazovaného majetku dle předloženého protokolu. Z jejího komentáře vyplývají důvody, pro které stěžovatelka tento majetek nemůže použít k úhradě daňových povinností.

[8] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že stěžovatelka přdestřela pouze své majetkové poměry, z nichž pro ni ovšem nelze dovodit skutečnou hrozbu nepoměrně větší újmy, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám. Nadto se podle něj může přiznání odkladného účinku dotknout důležitého veřejného zájmu, za který lze považovat zájem státu a společnosti na řádném a včasném výběru vyměřených daní. Žalovaný poukázal na to, že se v tomto případě jedná o dodatečně vyměřenou daň z přidané hodnoty za zdaňovací období 4. čtvrtletí roku 2005, 1. čtvrtletí roku 2006, 3. čtvrtletí roku 2006, 4. čtvrtletí roku 2007 a 3. čtvrtletí roku 2007 v celkové výši 6.3305.987 Kč s příslušenstvím penále ve výši 1.151.654 Kč Vzhledem ke stáří těchto daňových pohledávek, jakož i skutečnosti, že soudní řízení před Krajským soudem v Brně ve věci žaloby sp. zn. 29 Af 86/2012 bylo zahájeno dne 20. 8. 2012 a ukončeno nabytím právní moci rozsudku č. j. 29 Af 86/2012-233 dne 5. 1. 2018, přičemž usnesením č. j. 29 Af 86/2012-124 ze dne 15. 10. 2012 byl odkladný účinek žalobě přiznán, je třeba přihlídnout také k těmto skutečnostem, neboť lhůta pro vymáhání daňových pohledávek je lhůtou prekluzivní a jistě smyslem a účelem daňového řízení, kdy doměrek z daňové kontroly činí přes 6 mil. Kč, je taktéž alespoň jeho částečné vymození v rámci daňové exekuce. Stěžovatelka přitom uvádí, že hodnota jejího majetku se snížila na pouhých 50 000 Kč a výše jejich pohledávek na pouhých 2 999 934,90 Kč.

[9] Žalovaný je toho názoru, že z protokolu o vyřazení hmotného majetku ke dni 31. 12. 2017 lze dovodit účelovost jednání stěžovatelky při nakládání s majetkem. Např. k majetku – zařízení restaurace v X – žalovaný poznamenal, že stěžovatelka se sice cítila být morálně zavázána obci coby její zastupitelka a zařízení jí proto darovala, neboť pro něj neměla další využití. Ovšem ve vztahu k daňovým povinnostem se stěžovatelka zřejmě morálně zavázána necítila, neboť ty neuhradila. Tím, že Krajský soud v Brně usnesením ze dne 15. 10. 2012, č. j. 29 Af 86/2012 – 124 přiznal žalobě odkladný účinek, nebyla stěžovatelka omezena v nakládání se svým majetkem. Postupně se jej zbavovala až na hodnotu 50.000 Kč. Dále žalovaný poukázal na to, že za prodaný majetek stěžovatelka musela získat nemalé finanční prostředky, na úhradu daňových povinností je však nepoužila. V tom žalovaný spatřuje jednání stěžovatelky v rozporu s dobrými mravy.

[10] Žalovaný zdůraznil, že v souvislosti s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by tak byla ohrožena být zřejmě pouze částečná inkasovatelnost doměřené daňové povinnosti stěžovatelky, čímž by došlo k porušení jednoho ze základních cílů správy daní, jak je stanoven v § 1 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“). K omezení výkonu advokátní praxe dále žalovaný poukázal na skutečnost,

že v mezidobí vykonávala stěžovatelka poradenskou a konzultační činnost na základě živnostenského oprávnění, z níž měla zdanitelné příjmy a v současné době disponuje také živnostenským oprávněním na výrobu, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

[11] Podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) může soud přiznat žalobě odkladný účinek, *„jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem“*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[12] Shodně jako v usnesení ze dne 31. 3. 2018, č. j. 3 Afs 368/2017 - 91 se Nejvyšší správní soud při posouzení uvedených podmínek nejprve zaměřil na zkoumání toho, zda stěžovatelka uvádí skutečnosti, které by nasvědčovaly možnosti vzniku nepoměrně větší újmy na její straně oproti jiným osobám. Tyto skutečnosti jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje, a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem městského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní. Charakter odkladného účinku pak spočívá v jeho mimořádnosti, neboť přiznání odkladného účinku má místo jen tam, kde jeho nezbytnost převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci.

[13] Nejvyšší správní soud připomíná, že majetkové poměry uváděné stěžovatelkou hodnotil již vícekrát. Naposledy tak učinil v již zmiňovaném usnesení ze dne 31. 1. 2018, č. j. 3 Afs 368/2017-91, jímž nevyhověl návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Poukázal přitom na skutečnost, že stěžovatelka dostatečně nevysvětlila, jak konkrétně naložila s majetkem, který vykazovala v dřívějším období a jak je možné, že z tohoto výnosu dosud neumořila své závazky. Dospěl tak k závěru, že stěžovatelka dostatečně neosvětlila svou majetkovou situaci a tím nepředestřela taková konkrétní tvrzení a důkazy, ze kterých by byla zřejmá jí hrozící újma následkem vykonání napadených rozhodnutí.

[14] Oproti dřívějšimu návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatelka Nejvyššímu správnímu soudu nyní nově předložila doklady, kterými v souhrnu prokazuje, že nedisponuje žádným majetkem větší hodnoty, má životní náklady v takové výši, aby je průběžně sotva pokryla z dosahovaných příjmů – zejména z výnosů podnikatelské činnosti, advokátní praxe a z jejího důchodu i z důchodu jejího manžela. V návrhu na přiznání odkladného účinku a z přiložených podkladů stěžovatelka poté podle názoru Nejvyššího správního soudu definuje možnou újmu jako faktickou nemožnost okamžité

pokračování

úhrady požadované daňové povinnosti následkem špatné majetkové situace. Právě v tom se situace liší od předchozího posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti pod sp. zn. 3 Afs 368/2017, v němž stěžovatelka podle názoru Nejvyššího správního soudu svou majetkovou situaci úplně neozřejmila. Nejvyššímu správnímu soudu poté nebylo zřejmé, proč by výkon žalovaných rozhodnutí pro stěžovatelku ve vztahu k jejímu majetku měl znamenat vážnou újmu.

[15] Ani při hodnocení nynějšího návrhu však není Nejvyššímu správnímu soudu rovněž zřejmé, jak konkrétně by se výkon doměřené daňové povinnosti měl negativně projevit na stěžovatelčině majetkové a finanční situaci.

[16] Je sice nepochybné, že napadená rozhodnutí žalovaného jsou exekucním titulem, na základě kterých by žalovaný mohl přistoupit k jejich výkonu. Nelze však pominout ani to, že přezkoumání zákonnosti těchto rozhodnutí jakožto podkladových rozhodnutí pro případnou daňovou exekuci je předmětem samotné kasační stížnosti. Bude-li takové řízení zahájeno, poskytuje v takové situaci podle názoru Nejvyššího správního soudu stěžovatelce dostatečnou ochranu zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád. Podle ustanovení § 181 daňového řádu totiž správce daně může daňovou exekuci na návrh dlužníka nebo z moci úřední částečně nebo zcela odložit, zejména šetří-li se skutečnosti rozhodné pro zastavení daňové exekuce, vyloučení předmětu exekuce ze soupisu věcí nebo podmínky pro posečkání úhrady nedoplatku (srov. ustanovení § 181 odst. 1 daňového řádu).

[17] Pokud by poté napadené platební výměry jako exekucní tituly z hlediska zákonnosti neobstály, pozbylo by případné vedení daňové exekuce svůj předmět. Na takovou situaci poté plně dopadá ustanovení § 181 odst. 2 písm. a) a b) daňového řádu, podle něhož správce daně na návrh příjemce exekucního příkazu nebo z moci úřední daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud

- a) pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky,
- b) odpadl důvod, pro který byla daňová exekuce nařízena.

[18] V nastalé procesní situaci jsou právě uvedené procesní instituty daňového řádu podle názoru Nejvyššího správního soudu dostatečnou zárukou ochrany stěžovatelky před výkonem napadených rozhodnutí a tedy vznikem vážné újmy, jak ji stěžovatelka definovala výše. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by výkon doměřené daňové povinnosti v projednávané věci bez dalšího pro stěžovatelku znamenal vznik újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 107 s. ř. s.

[19] Odvolává-li se stěžovatelka na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2012, č. j. 2 Afs 69/2012-114, je třeba podotknout, že od vydání tohoto usnesení uplynula doba více než pět let, během které se situace stěžovatelky průběžně měnila. Právě změna ve skutkových okolnostech (zbavení se majetku vysoké hodnoty a změna výdělkových poměrů) byl důvod, pro který se Nejvyšší správní soud odchýlil v usnesení ze dne 31. 1. 2018, č. j. 3 Afs 368/2017-91 od závěru usnesení ze dne 11. 12. 2012, č. j. 2 Afs 69/2012-114. Tomuto závěru ostatně přisvědčil Ústavní soud v usnesení ze dne 6. 3. 2018, sp. zn. II. ÚS

483/18, jímž odmítl ústavní stížnost stěžovatelky proti shora citovanému usnesení ze dne 31. 1. 2018, č. j. 3 Afs 368/2017-91. Ústavní soud zde mimo jiné uvedl, že stěžovatelka „přehlíží, že v obou výše citovaných usneseních [usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2012, č. j. 29 Af 86/2012-124, a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2012, č. j. 2 Afs 69/2012-114] bylo akcentováno, že stěžovatelka nemohla vykonávat advokacii pro vyškrtnutí ze seznamu advokátů a navíc byla v pracovní neschopnosti. Tyto okolnosti však podle přezkoumávaného usnesení Nejvyššího správního soudu nyní již pominuly a s touto změnou se stěžovatelka v ústavní stížnosti dostatečně nevyrovnává“.

[20] Na výše uvedených závěrech Nejvyššího správního soudu nic nemohlo změnit ani to, že obecné soudy v různých typech civilního řízení stěžovatelku osvobodily od soudních poplatků. V těchto věcech obecné soudy vyhodnotily, že majetková a finanční situace stěžovatelce nedovoluje zaplatit soudní poplatky. Tato skutečnost však sama o sobě přímo nesouvisí se stěžejní otázkou pro rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. s tím, zda stěžovatelce hrozí újma výkonem napadených rozhodnutí. V této souvislosti, jak již bylo výše vyloženo, při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku byla majetková situace stěžovatelky pouze jednou oblastí, na jejíž hodnocení se Nejvyšší správní soud zaměřil. Pro osud tohoto rozhodnutí však bylo stěžejní to, že dočasněho odvrácení hrozícího nepříznivého následku – tj. výkonu rozhodnutí je stěžovatelka schopna efektivně dosáhnout především v rámci případné daňové exekuce. Právě proto zde Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro odklad výkonu rozhodnutí.

[21] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že ani po posouzení všech skutkových novot neshledal důvod přiznat kasační stížnosti stěžovatelky odkladný účinek. Z důvodů výše vyložených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.)

V Brně dne 26. března 2018

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu